

skulle repræsentere, maa dog aabenbart, for at have noget virkeligt Mandat, være valgte af dem, de skulle repræsentere. Man tør vel nu gaa ud fra, at en Del af de 20 Medlemmer, som der her er Tale om, skulde repræsentere Lægfolket i Folkekirken, men det er dog ganske urimeligt at forlange, at Lægfolket skal erkende de af Ministeren valgte Medlemmer for sine Repræsentanter. Som sagt, hvilket Navn man vil bruge, Udvalg, Kommission eller Kirkedag, skal jeg ikke lægge videre Vægt paa, det har jo ikke saa meget at sige.

Men det er værd at lægge Mærke til, at det, Gejstligheden har forlangt i Fortiden, er en Kommission. Det var det første, Gejstligheden forlangte i den Adresse, som fremkom fra noget over halvtiende Hundrede Præster. Men der er passeret noget siden den Tid. De kirkelige Lovforslag have været forelagte Landemoderne sidste Sommer. Det er ret lærerigt at gennemlæse de Udtalelser, Landemoderne ere fremkomne med om de 4 kirkelige Lovforslag. Jeg vil for det første gøre opmærksom paa, at flere af Udtalelserne ere enslydende, ordret de samme. Dette tyder paa, at der har været et Samarbejde, at der har været en Slags Overledning, saa at det ene Landemøde har kunnet benytte det andets Udtryk. Et andet Forhold er ogsaa værd at lægge Mærke til. Ved Kritikken af de 4 Lovforslag og navnlig af det, som er den værste Anstødssten for Gejstligheden, Lovforslaget om Menighedsraad, er der, som man erindrer, et Punkt, som Gejstligheden navnlig fremhævede: man ønskede den Erklæring, som skulde afgives for at komme paa Valglisten som valgberettiget og valgbar, gjort meget strengere. Man vilde, som man sagde, have en Erklæring, der gik ud paa, at vedkommende virkelig hørte til Menigheden, der skulde, sagde man, være kirkelige Garantier, og det kunde der jo være noget i. Den Ting kom ogsaa til Forhandling her i Folketinget i Fjor. Vi hørte Udtalelser fra forskellige Sider om, hvad man kunde gøre. En mente, at man kunde lade Folk sværge paa Luthers lille Katekismus, og der var ogsaa andre Forslag fremme, men man havde en Fornemelse af, at Forslagsstillerne stode noget ene med deres Forslag. Nu er det værd at lægge Mærke til, hvad Landemoderne sige om den Ting. De forlange „kirkelige Garantier“, men naar et Landemøde saa drister sig til at formulere noget, bliver det i Grunden akkurat det samme, som staar i Lovforslagets § 5, sidst i første

Stykke, maaske med en lille Forandring i Ordene, men saaledes, at Meningen er akkurat den samme.

Det, der imidlertid er Hovedsagen i Landemøde-Erklæringerne, er, at man nu ikke vil nøjes med en Kommission, men vil have en Kirkedag eller, om man vil kalde den saa, en Synode, som skal være valgt udelukkende af kirkelige Hensyn. Det lyder jo meget kønt og kan i og for sig ogsaa være meget tiltalende. Der er ikke noget at sige til, at man helst vil have Valget foretaget efter kirkelige Hensyn. Men naar man saa kommer til Spørgsmaalet om, hvordan det skal afgøres, hvem der skal have Valgret og hvem ikke, har jeg endnu aldrig hørt nogen, der kunde svare paa det. Der har været holdt mange Møder sidste Sommer, der er skrevet meget i Bladene om den Ting, men jeg har endnu aldrig hørt nogen, der kunde give Svar paa, hvorledes man skulde stille Betingelserne for Valgret og Valgbarhed saaledes, at man kunde sige, at der var grundige kirkelige Garantier. Jeg har ganske vist set, at Præster have gjort Forsøg paa det, men det hele kom dog til syvende og sidst til at bunde i, at vi maa have en Organisation, før der kan vælges en Repræsentation for Folkekirken. Landemoderne fik ikke Tid til at give Lovforslagene en grundig Behandling, men kun til at slaa dette ene fast, at vi maa have en Kirkedag. Hvordan den skulde vælges, uden at man først havde et saadant Grundlag som Menighedsraadene, staar som en uløselig Gaade.

Jeg kunde imidlertid tænke mig, naar vi fik Lovforslaget om Menighedsraad ophævet til Lov — og den Mulighed, synes jeg, er der —, at man da kunde vælge en virkelig Repræsentation for Folkekirken, en Forsamling, som kunde tage Forfatningsspørgsmaalene under Overvejelse. Nu skal jeg ikke nægte, at min første Tanke, da jeg saa Lovforslaget om Nedsættelse af et Udvalg, som det er kommet fra Lands-tinget, var, at dette Forslag kunde ikke fremmes, det maatte slaas ned, men jeg skal paa den anden Side ogsaa villigt indrømme, at efter at have hørt den højtærede Kultusminister i Dag, vil jeg ikke anse det for rigtigt at slaa det ned. Jeg var nemlig gaaet ud fra, at der fornuftigvis ingen Udvej var med dette Forslag som Grundlag. Efter at have hørt den højtærede Minister, maa jeg sige, at der efter mit Tykke aabner sig en Udvej for Forhandling. Hvad jeg allermost vilde beklage og havde frygtet for vilde blive